

Jakub Deml:

MOJI PŘÁTELÉ

MATEŘIDOUŠKO, nevidím tě, tolik jsi se ztratila ve svém okolí, ale jako bys jenom ty voněla ze šatů léta, přítelkyně pasáček - moje myšlenka není o nic méně ztracená a já nevěděl, že tě budu někdy zvatí Sestrou!

Těžký jest kalich tvůj, **ZVONKU**, příliš jsi jej nalil modří ocele, spravedlivče.

Vítám tě, sestro **CHARPO**, ti, kdož nerozumějí bolesti mé, myslí, že nemluvím jediné k tobě, tuto chvíli. Klasy nad tebe se vypínají, ale bez nás nebylo by utěšeného pohledu do stébel a pěkně se neseme na hlavách ženců a svědčí nám u polních křížů nad klekátkem.

Děkuji ti za pozdravení, sestro **KOPRETINO**, srdce tvé je zlaté a ostatní tělo tvé je tělo těch nejmenších anděličků - nezapomeň na mne.

Není pravda, **KOUKOLE**, že jsem tě nenáviděl; tvá rána jest vykrváčená, vyšvechtalá, ústa

tvoje zvučí jako ústa bezzubá - miluji tě, stařečku, příliš rychle jsi trpěl, miluji tě pro ticho tvého soucitu.

ČIČOREČKO, dívka venkovská z časů Boženy Němcové, Viktorko, panno, očarovaná očima z dálky, vražednice nevinná, zvláštnosti svého rodného kraje, záhadu pro všechny, sama sobě tajemná; trpící? divoká, nevěsto blesku!

VSTAVAČI, tvé tělo je silné a lodyha tvá vrže jako škorňe kyrysníka, jsi hrdinný, purpurový, ale když tě vytrhnou, dole jsi nezvykle bled, a hlas tvé vůně jest jako touha po říčním rákosí - miluji tě pro tvoji odvahu a obzvláštní příchýlnost k dětem; ony netuší nesmírný smutek, uložený v hrdle kukačky, a my toužíme, aby se milovalo nezištně, nevinně a věčně...

ČEKANKO, ničeho jsme nevěděli o světě na svých stoncích rozsochatých a holých, a naše oči byly příliš jemné proti osudu...

PROTĚŽI, jenom ten, komu se život už nevrátí, zastaví se v průseku lesním na drnových stupních, tak tak ještě znatelných, kudy sestupovaly ovce k napajedlu.

JITROCELI, nebývá ti smutno o polednách tam nahoře v tvém minaretě?

ŘEBŘÍČKU, morečky, dcerky panské, mají tě rády, dokud jsi něžný a ohebný a zcela při zemi, ty však přeješ více housátkům, dětem chaloupky, a bledí jinoši, když v červenci se vrátí z dalekých učených měst, lačně poslouchají tvoji prostou moudrost o dávných časech, kdy se nosily plátenice a pochoutkou byla ječná kaše.

BLATOUCHU, příteli včel, služebnic oltáře, bez tebe bych nerozuměl Prorocství, jež dí: Máslo a med jísti bude, aby uměl zavrhnouti zlé a vyvoliti dobré. Na místech, která nevysychají, když všichni tvoji bratři a sestry hynou žízni, blyskotá kalich tvůj hlubokým leskem zlata jako kalich mešní o Božím těle, a člověk se chvěje, že tvoje poupata každým okamžikem mohou rozpuknout a že se při tom stane veliké zjevení krásy.

DIVIZNO, kněžno, lid je ti vděčen, že jsi opět zavítala na svoje venkovské sídlo.

PELYŇKU, přijím ti na bratrství, jsi nenápadný jak babička - kořenářka a připomínáš mně starce předmodliče, patriarchálních způsobů, mystiky vesnice, jejichž hlas kráčel z dávných staletí, když ve shromáždění nebožtíkových přátel, v domě utichlém, kdy při každém otvírání dveří čekali jsme návštěvu některého zvěčnělého z našeho rodu - v jizbě nezvykle osvětlené řídili noční pobožnost. Jinak znají nás děti (když jim k nám zaletí míč) a přítel nemluvnátek: heřmánek.

BLÍNE, oněmly pěvče Sodomy, tvé zraky jsou vypáleny, a kolem hlavy tvé plazivě krouží šílenství, pentle mdloby a ne-

konečných závratí - ty nejsmutnější ze všech, protože člověk potěšit tě nemůže...

SLZIČKO PANNY MARIE, co vše vyvažuješ svojí čistou a ostře těžkou krůpějí! - díky, díky, i mé srdce žene do květu, a vítr Svatodušní unáší všechny vůně daleko, daleko z této země..

FIALO NOČNÍ, smutná to útěcha pro churavé plíce, že na-přesrok rozkvetáš jim na hrobě. Lupínky tvé podrží pleť pa-nenskou; to není tvou vinou, že dole jsi dřevem a nahoře rost-linou. V poledne jsem se o tebe bál, nemysli, žes mne urazi-la, rty tvoje byly tak bledé áááách! - a včera po celou noc jsem nezdržím: řeka tiše kráčela, mysl nebes byla zamlžena jakým-si horkým citem a světlušky v propastech černých hvozdů zdály se titěrkami, ó Paní drahá.

KONVALINKO, sne křehký kořenů dubových o hradních pannách století třináctého, také my jsme si přáli ztratit se v doubravách a bráti do prstů drobounké věci z úběle.

MAŘÍ LISTE, život tvůj jest jako na dlani a neznáš, šťastný, květů, jako láska syna selského nezná slov.

BOŽÍ DŘEVČE, není s tebou řeči na hřbitově, ale ze všech květin pamatuješ nejvíce; ó bratře, každý návštěvník utrhne si tě, mysle na cosi jiného, a marně se skrýváš v posledním kout-ku zahrady.

ČERNÝ KOŘENE, není možno, aby ses tady tak roztaho-val, přece pamatuj, že jsi tu hostem, babičky také nejsou sa-mojediné na světě.

SLUNEČNICE, tvář tvoje zvědavostí duši moji vypíjí; ó se-stro, střež se vrabců! Mlč, mlč, - hle, kat z z Balady o žaláři v Readingu“...

POMNĚNKO, tvá prostota je závidění hodna: i na talířku plesáš u rakve nemluvnátka. Družičky - rybičky.

REZEDO, napadlo ti, když se tě dotkly něčí rty, proč těm kadeřavým houbám kyprým říkají - prstíčky?

KOPŘIVO, aspoň v tom jsi dobrá, že housátka krmíš, nehledíc na to, čím jsou. Takové plešatcové - hm, hm, ano to jsem chtěl říci: upadneš-li v pokušení, abys pohrdala duší svou, vzpomeň si vždy na své jaro, kdy tvé sestry zůstávaly opatrně v zemi, čekajíce, až to bude jistější - a na toho, jenž své hosty sbírá už jen na rozcestí a za ploty. Sóno!

BODLÁKU, furiante, buď zdrávi Co si má počít láska zhrzená?

RŮŽE STOLISTÁ, víš a nevíš o svých půvabech. Zavíraje oči, sní ubohý člověk o sladkém šroubku k mozku stoupajícím a o vodním víru v hlubinách.

PIVOŇKO, v měsíci zasvěceném Božskému srdci rozjímáš o velikém tajemství granátů, a planouc stínem, umožňuješ našim očím, aby patřily do slunce Eucharistie. Tváře dívek blednou.

KOROUTKU LUČNÍ, jen ve svátek mívali jsme polévku se šafránem. Teskny a nevysvětlitelný jsou hlasy chlapců v chorálu.

KARAFIÁTE, jest muž či žena, kteří by ocenili krásu bez protějšku? A uvažuješ o našem osudu, dávají-li nás na prsa komukoliv? A co má naše inspirace společného s veřejnými záležitostmi?

VANILKO, zůstati bez někoho v cizině jest méně strašné než zůstati bez něho v domově? Giocondo, den pod mrakem i mně znázorňuje věci neměnitelné. Dýka zase představuje mi úsměv o dvou ostřích, ale na konci jest hrot, a neví se, leda matematicky (věříš?), kde se setkávají rovnoběžky.

SEDMIKRÁSKO, škoda, že se už přestaly nositi ony slamené mošničky, na kterých se střídaly čtverečky červené

se zlatistými. Nevíš, jsou při zemi vlny, vlny síry s hladinou karminovou?

MACEŠKO, nikdy ses mi nehodila do kytičky, ale kdyby Smrtihlav neměl bytosti, která jej miluje, nežil by už. Kdožpak zná všechna tajemství Noci!

HADINČE, co myslíš: má ježek také pravdu? A možno vymyslet anebo říci něco krásného, na příklad nějaký nesmrtelný verš, a nezdáti se vzbouřencem? Sláva azuru! Sláva azuru!

PŘESLIČKO, vzpomene si někdo ještě na nás, až budou všechny stromy tak malé jako ty? Oh, jak tě miluji, sestřičko, neboť jsi mi poslední svědkyní věků, kdy ještě nebylo lidí.

HOŘČE, daleko, daleko jsou cizí národy. Země sladká jest. Můj národ odešel a nás tu zůstavil, uprostřed cesty. Vidíte zemi? Neříkejte „macecha“! Toť odkaz jejich těl, to popel svatý jest, jej nikdo prokletím neznesvěcujž. Mluv tiše, bratře, nevýskej. Mně nezazlívej pláče, jest to z radosti. Jedna jest jen strana světová, toť Východ. Ano, tam všechny věci zapadají. Země svatá jest. Jak ze starého stříbra její hrudy jsou, jen sem tam na hranách světlo se leskne zřejměji, abychom věděli, že všechno stříbrem jest. Za pahorkem na východě, kam slunce zapadlo, nás po staletí čekajíc, záplava světel zlatorůžových, jako když oběma dlaněmi prudce vyhrneme hladinu, v povětrí vodní plachtu tvořice, vydutou, přečistou, průhlednou, sedmibarevnou, perlami ovroubenou. - Světlo k nám se chýlí na západ. Vzejde jeho zdroj. My k němu musíme? Jest hořec svatý květ.

SASANKO, jaký jest pohled čtrnáctiletých dívek, které umírají na souchotiny?

KONIKLECI, v týdnu pašijovém jest tak prázdno na polích a bílá oblaka mají naspěch, že si nás ani nevšímají, a my by-

chom přece snad nějaké slovo našli a někomu po nich vzkázali...

VLČÍ MÁKU, vidím město orientální, jest obklíčeno vysokou zdí. Slunce v plném květu na nebi i na zemi. Podél městských hradeb - vid', kosti vybělené sluncem svaté jsou? - jde dívka, ruce napřažené, obličej obrácený k nebi.

Kam jdeš?

Do Města.

Ale tudy se nejde do Města.

Pane, já nevidím.

Bolí tě, že nevidíš?

Pane, já nevím.

Tedy jsi dosud nemilovala?

Očima ne, pane.

A jak se ti to stalo?

Když jsem byla maličká, zírala jsem do ohně.

A pamatuješ, jaké jest nebe a jaká jest země za krásného dne anebo za jasné, čisté noci?

Pane, já jsem byla maličká.

Vidělas Smrt?

Jen jsem ji slyšela.

A nebojíš se jí?

Neumřu, když mne viděly Jeho oči.

Čí oči?

Třeba vaše, pane; já nevím, nevidím.

V tom jsem si podobni.

Tak? i vy pane?

Baže, dcero; vidím sice lilie polní, něhu dalekých obzorů, bílá města, širý úsměv moře, radostné strnutí palem, let orlů na horách, hluboký pohled blankytu, ale to vše, to vše velmi se podobá vidění tvému, a ve spaní jsem si zcela podobni...

Nu, a jaký by tedy byl rozdíl podstatný?

Já, doufám, věřím.

Abyste více viděl?

Abych mohl více milovati.

TŘTINO, co tě trápí, sestřičko? Proč se tak pozachvíváš? Neboj se, otevři mi srdce své, snad se ti uleví...

„Pozachvívám se, arci, dosud, snad i radostí.

A též já si přeju něčemu to sdělit, tuším... V duši mé probouzí se vědomí, po lidsku řekněme: myšlenka. Chcete ji věděti, bratříčku, chcete znát moji myšlenku, duši třtiny?

Jsem Vám velmi vděčna. Kdybych něco nesdělila, jako by to nebylo mé... A též já chci něco sdělit; ssssššš, ssssššš... Mnoho si nežádám, mnoho neunesu, jsemť slabounká, ale když se raduje jitro anebo poledne anebo hvězda v dalekém, temném nebi, též já toužím po životě, nejbojácnější dítko Přírody, při samém břehu Života, v nejkldnější, nejmělčejší, nejmenší zátočině - takové jest místo mé, a stejně veliká je vzdálenost moje od vysokého moře jako od některé z Hvězd; a také rozjímám, tedy žiju, procitujíc tu a tam a říkajíc: ššš... Taková jest moje myšlenka, takto žiju, a smysl života mého jest: „Též vím.“ A jedinou slastí mou jest toto Též. Toto slovo tisíckrát si opakuju, takže v řeči mojí zcela splývá (a já jsem ráda), zníc: ššššš...A jsem ráda, že jen málokdo mi rozumí.

Jedenkrát, a tehdy jsem byla velmi opuštěná v Boží přírodě, uhodil takový mráz, jakého snad nepamatují ani starší sestry mé, od té doby, co jsme byly posvěceny - stála jsem v ledu, který se tak rozžíznil, že jsem vletěla i se svými kořínky, ba i s vrstvou rodné prsti do jeho úst, od země odtržena, do nebe nevsazena, malounko od země, daleko od slunce - a vědomí moje nebylo ani o poznání větší než nejmenší částka posledního neviditelného chloupku Boží přírody. - A tu

najednou, asi na sáh nebo jak daleko ode mne, udeřil kdosi do ledové tváře, která mě polykala, tak silně a prudce, že hubitel můj zavrával, maje lebku na kusy. Já padla na svoje stanoviště zaševelestivši a ničeho nechápajíc. A když jsem se vzpamatovala, vidím; po břehu kráčí člověk, pěst mu krvácí ihned jsem pochopila, cosi koktajíc, ale ten člověk se poohlédl, pousmál a pravil: „Ne pro tebe, ale pro život!“ A ráznými kroky se vzdálil, podoben synu Slunce. Ten den už nemrzlo, a potom i znakoplavky nám řekly, že celkem už se není čeho bát.

Na duchu i na těle se zotavivši, naklonila jsem se jednou ke své starší sestře, tázajíc se, kdo asi byl ten pán - dlouho jsem se rozpakovala pro tuto otázku, stavějíc se dospělou, a tedy unavenější duchem i srdcem - a ona mi řekla: Toť jediný člověk, kterého zde pamatuji; přichází sem, někdy s jakýmsi dlouhým prutem, jímž, tuším, se dorozumívá s bytostmi, které v živlu vzdušném pozbývají řeči; jedenkrát, ale to ty nepamatuješ, řekla, nepřišel sám; přišla s ním bytost - ššš - podobná jemu jako perla tváří vln, a tehdy ponejprv slyšela jsem lidskou řeč, byla však tu a tam podstatnější, i v síle i v melodii. Toť se rozumí, že z toho nevím nic, též vítr mi to odvíval, znáš toho závistníka! řekla. Počkej, řekla, dotýkajíc se svého čela - ona už nežije totiž, naplnila svůj věk - počkej, přece, tuším, jsem si zapamatovala některý článek šumotu lidského: Ššš - 555 - Stanislave - ano, to jest to, více nevím. Snad jest to jeho jméno, jméno mého i tvého vysvoboditele, řekla. Tebe, řekla, osvobodil, arci, pěstí, mne však sekerou a hákem, tehdy byl led obzvláště hladový a zlý...“ Třtino, ó sestro, kdož ví? Snad to byl sám Ten, o němž psáno jest, že třtiny nalomení nedolomí..., anebo snad to byl Mstitel Básníků anebo některý z Apoštolů? -

Už nejsem sám; lidé milí mně pučící **TULIPÁN** na okno postavili.

Mně zprvu cizím byl ten plamen jeho květu - až jsem se podíval, jak odumřít lze světu. Však za několik dní se duše má s tím květem spřátelila, a třebaš to divně zní: s ním hovořila!

Ó Květino! tak mluvíti se jal můj jazyk dávno

odpočalý - jak ty, tak mnohý stvol už rozkvétal pro cizí žaly.

Nač prosby? Nač dík? Z nás žádný nevolil, my oba téměř spali; jest krása v moci mé? a cíl? tebe mně, mne tobě dali.

A když si tak představím ty všechny okolnosti, ač v cizině, tož přece vím; jsem šťasten víc než dosti.

„Ten květ se ještě rozvíje,“ děl pán, co mi tě

dával, „tou zimou tak jen zkřehlý je - byste se neobával!“

Mne, dobrák, asi těšit chtěl, však tmy mé jiná svíce: ten květ že MNĚ se otevřel a nikomu už více.

Když jedenkrát mi smutno tak, jak chodci ve tmách bylo, můj na tebe se snesl zrak, a hned se rozednilo.

Z čeho můj smutek vyvěral? Že duše jest neviditelná; ach, odtud prýští její žal, jen v tom jest poranitelná;

Však od té chvíle, cos mi ty podobou duše mé v květu, květ mojí duše rozvítý, - nežiju světu. Ty z prsti saješ život svůj, svou krásu bereš ohni; ó ani mně ji nevzdaluj a k soucitu se pohni.

Co chci? Mých slov se nelekej, jeť duše moje čista; jen v květu svém jí místa přej, jej nezlomí, buď jista. A rost' a kveť tak jako dřív, mé duše vidět není; lze umřítí a býti živ a spát až k probuzení.

Já věru, věru dlouho spal, v svém jako zaklet bolu; chceš? ustelu si opodál a procitneme spolu.

A budu-li jak ty květinou, všechno se rázem změní, a mnohé věci pominou, snad také utrpení.oci svůj kalich uzavřem bratrsky spolu sníce, že byla kdysi také zem, že však jí není více.

A má-li vůbec někdy ráj, co podobá se zlosti:
své přátelství mi, chceš-li, taj, ne svoje pochybnosti.

JAHODNÍKU, pamatuješ, jak jsem hladíval netřesk tam na stráni nad „Černou lavkou“, a jak mně jednou bylo líto těch krásných černo-modro-bílých per, která byla rozházena po zprahlém skalním mechu?

KAPRADINO, dnes je tomu už dávno, pověz mi tedy, jaká to byla píseň, kterou pěly borovice a při níž se mi chtělo umřítí? Jest možno, aby píseň mariánská byla ze všech nejsmutnější? Anebo proto tak se zachvíval hvozď a slzely staré skály, že to byla píseň poutnická? A pověz mi, může-li celý sbor znítí jako sólo? Kde vykřvácel ten hlas, a kde jej opět uslyším? Proč odcházejí ti nejdražší a proč nás nevzali s sebou! Hle, na celém světě není už bytosti, před níž bychom se nemuseli za něco hanbiti!

Ó Matko, a Ty - Nenávratná! Všichni chtějí od nás tak málo...

LILIE BÍLÁ, díky za návštěvu, Vy víte, že sám bych si byl netroufal, tak dosti trpíte, já nyní též, vždyť vidíte, - či jsme si v tom podobní? Vskutku, jsme, a chápete-li to, - ano, vidím, můj Bože, nebylo toho snad třeba - jednala jste správně včera, ve svém smyslu, - já se na vše rozpomněl, to stačí ovšem. Vaše útěcha jest milá a bude ještě milejší - promiňte, slovo mé se ustavičně láme, jak Váš lesk a každé gesto; že pak i Vaše postava se neláme, to jest zdánlivé, neboť tak strašně trpíte - jako byste se všeho štitila, od všeho odstupujíc, ale poněvadž to vše jest vůkol Vás a poněvadž nelze nikam odskočit (ó promiňte, pro Boha, já, těše jiné, sám jsem se těšil, oni mi byli vděčni za ten klam, já věděl, viděl, že všechno jiné by se jim zdálo krutostí - kdož ví? Vám, arcí, ne, teď to vím, ale věřte, já nikdy nechtěl, ani vteřinu ne, aby se Vám zdálo něco jiného, než se Vám zdá - Vy jste příliš vznešeně chápala slova má, teď ovšem vidíte,

a málem byste mi byla zazlívala, když jsem pravil, že žádný hlas a žádné písmeno se nevyrovná vidění) - a poněvadž ne-
lze nikam odskočit - ó hrůzo hnusu! - vzpínáte se do výše - a i
tam, a i tam - ó skočte v propast Eucharistie! (Ne, toho smíchu
břítký vryp marný nebyl: křečovitě se zmítajíc má duše za tu noc
proměnila se v lilii tygrovitou.)

SVÍZELI, taková uhodila parna, že pomřely všechny květy
v zahradách a o Nanebevzetí Panny Marie měly oltáře zůsta-
ti pusté. Zželelo se mi oltářů a líto mi bylo těch, kdož v okrasu
jejich už nedoufajíce, věsili hlavy; i vyšed do širých polí, dlou-
ho jsem šel a hledal, květů však nikde nebylo. I šel jsem až
na místo nejpustší v trati, neztrácejte mysl, a tam na mýtině,
u rokle, v košatém keři hlohovém, tam jsem tě našel. Souhla-
sils. Hloh se bránil, zaplatil jsem mu krví. Odnal jsem tě
v náručí. Cestou jsem potkal několik žen, šly už domů, done-
sše oběd žencům; usmály se přátelsky, myslíce si snad, že
každé moje bláznovství končí, ne-li dobře, tedy aspoň s lítostí.
A ráno - pamatuješ? Všichni se divili té vůni a velikým kyti-
cím slunce mezi šťastnými svícny, jejichž nahota byla tak za-
střena, a zdi chrámové otřásly se písní, a jeden smysl její také
byl: Maria, pro Tebe vždy se musí najít květů, a my do dneška
nevěděli, že i ty naše jsou tak nádherné!

JETELI, není třeba, aby věděli čmeláci, že rekovnost jejich
těla, zbarvení a hlas vytvořilo slunce po tajné úhradě s hromy
a blesky. A motýlové, můj bratře, plácí jen svou krásou
a tepotem křídel.

PLAVUNI, přesvědčí někdo děti, že užovka je neškodná?
Ubohá bytost, když v nevinných srdcích jest takový smysl pro
příkladnou tvořivost slunce a pro tisíciletou pravdu!

LEKNÍNE, Tvůrce asi věděl, že by labuť zhynula tesknotou,
kdyby neměla příkladu v tvé kráse.

FIALKO, není již otázkou, kam se poděla naše duše po prvním zahřmění, ale proč necítíme zákona, ani když mučí?

ROZCHODNÍKU, zeptej se bratří svých, která z těchto tří věcí jest nejdále od světa: balvan ve vymýcené stráni, či poušť - anebo kalenice?

SÍTINO, tam, kde stojíš, nějaká hvězda dopadla z nebe, až to vyšpláchno.

BRAMBOŘÍKU, ale copak ti udělal člověk, žese tak durdivě od něho odvracíš? Až budeš starší, přáteli, poznáš, že lidé ubližují nejvíce z nevědomosti.

JANOVČE, co by byla platná sláva, kdybychom ji neměli komu dát? Láska ovšem může žít také nepochopena.

KVĚTELI, u nás na venkově jenom když byl někdo nemocen, anebo o mrskutě jídala se vajíčka, a my děti měly jsme je rády na „hniličko“.

PAMPELIŠKO, konečně, kterak užitečněji strávití život? Dobýt co nejvíce světla a zachytit co nejvíce rosy!

HRACHU, jak by nám nebylo líto bytostí, které si myslí: „Dokud jsme byly v květu, nikdo po nás nešlapal.“ - Co to sviští na strništích, co to drnčí na malých vojenských bubnech?

JEČMENI, a tobě copánky rostou do nebe!

PETRKLÍCI, není třeba ani tolik tvrditi, že matkou všech barev je záře sluneční.

ZEMĚŽLUČI, ale tvůj pohled je docela krásný!

SUCHOPÝRE, bratříčku, jsme tady sami, prosím tě, řekni mi: nestojíš v krvi? - Ach, ano, toť ruda železná, a mně nebylo jasno, odkud ten tvůj bílý chochol!

ORCHIDEO, až pomine nad tebou kouzlo Hadího krále, proměníš se opět v kolibříka?

PALMO, žalářem je tvůj skleník; prchni do zemí, které tebe zasluhují!

PALMA:

Jenom kdo svou volnost tlumí,
hymnům našim porozumí.

O Bičování **PLATAN** sní

Dítě narozené po smrti matčině, **OCÚNE**, svíčky na hrobech chudých lidí - coje tady platno slovo?

OTÁČKO, brambor každému říká, že nám dává život. Jako bychom si nedávali život navzájem!

SILENKO, nedráždí mravenců k ukrutnosti, vynášejí-li svá vajíčka na slunce?

HYACINTE, ještě před rozedněním rozjímal jsem o tobě, o šejřiku a o přátelích, kteří nás navštěvují ze záhrobí. I nadále budme uctíví k mrtvým nemluvnátkům, anať jsou tak křehká, že pospíchají do krajin světa odhmotnělého.

BEZI, svatá pravda, že Bůh svým pěvcům dal velké hlasy a malé zobáčky, ale kdyby byly ještě menší, rostlo by na keřích mléko s krupicí.

PUPAVO, nemáme světnic malovaných, u nás se líčí před svátky Velikonočními a před Posvícením, protože není nic památnějšího než vítati slunce a loučiti se s ním.

ROZMARÝNE, tebe pokřtili správně, davše ti jméno, které znamená rozpoltění zmaru, ale též rosu a moře.

DURMANE, kruto jest si pomyslit, jaká asi jest láska denní a láska noční u národů, kteří ještě nepoznali orby a sladkého jha Kristova.

RÉVO, není snad Noe prvním z lidí, který byl hoden, aby sláva tvého Tajemství jej už i omráčila? A nezšílel Chám tajemstvím Jidášovým?

PŠENICE, je-li pravda, že srdce lidská mohou zkamenět, museli bychom také věřit, že i mana někdy zolovnatí.

LÍPO, uhodili prý do tebe blesk, všechno lupení tvé se vztyčí.
Děsem slabosti: či zmocněným životem?

BOROVICE, já zase bych řekl, že ze všeho nejlépe ti sluší
veverka. Onen pták, nevím, zda tetřev či hažant, jest arcit' vzác-
nější, tak jako básník indický, ale kráčíš-li, nezmítá se na tvé
hlavě jako ryha v síti?

JÍVO, ale kdo nemá ani domova, co si počne s tolika ko-
čičkami?

JÍVA:

Neříkej: „Co si s nimi počnu a kam je dám?“ Jako příroda,
tak i Ghrám je domovem společným dobrým i zlým.

DUBE, Velikonoce jsou přede dveřmi a ty máš ještě staré
lupení! Tolik ti někdo uhlížil?

JABLONI, čím více kdo dává, tím je ztracenější. Útěchu však
přece jednu máš: že každý jednotlivý tvůj plod obsahuje všechn-
nu moudrost a všechnu sladkost duše tvé, takže i dítě, ani
nevědouc, požívá s tvým ovocem nevyslovitelné slávy daru,
která nemůže býti bez užitku pro jeho srdce.

MUCHOMŮRKO, rozličné bytosti mají rozličné nástroje:
zuby, spáry, kopyta, krunýře, bodliny, rohy, křídla, osudné po-
hledy, vůně, slova a tak dále. Ty máš svou krásu a jed. Krásu
pro rozkoš a jed pro obranu. Obé ti dal Bůh, chval Ho za to. -
Anebo jsi se stkvěla ve větvích stromu, který stál uprostřed
Ráje? Tvé jasy tomu nasvědčují. Ale žes přišla na tato místa?
A že by uštknutí hadí utkvívala v tolika pokoleních....? Snad
se mýlím, snad se mi něco zdá...?

„Světla denního v mém domě věčně nezachce se tobě -“

Odkud přichází tento hlas? Z tohoto kapradí?

Z tohoto mechu? Och, jak je sladký! -

Tomane!

LANÝŽI, jsi takový hloubal, pověz nám tedy, kolik asi času jest potřeba, než jádro vlašského ořechu vzroste na lidský mozek?

SYRŮVKO, zase až jindy budeme si vypravovati onu pohádku o lišce a koblížku, dnes přemýšlejme o tom, proč u našich hospodářů upadly v nemilost krávy černostrakaté, a naproti tomu proč jidáše malují s vousy zlatově rezavými, když přece kůra chlebová je skoro téže barvy?

BEDLO, máš arciť klidnější život než tvoje teta Medusa, protože mezi příbojem mořským a slunečním, jak tě poučila borová šiška, jest opravdu rozdíl, neboť živel vodní rozptyluje a slunce shromažďuje. - Pokud se týče dětí, které ti někdy rozbíjejí klobouk, upozornil jsem rodiče a vychovatele, aby jim opět a opět kladli na srdce, že i Čiňan jest naším bližním.

REZKU, to se mi líbí! Jen dokolečka dokola!

Ale měl bys to zkusit s mrkví, ta se ti, chlapče, točí, div neprovtá podlahu!

OSÍKU, vy všichni a my všichni jsme děti Snu, a nepřipadá ti, když se tak rozhlížíš světem (vždyť ani káně konec konců nevidí více než my, poněvadž každý žijeme svému životu a tedy i svému vidění), že jest na zemi samé putování, buď že každý přechází sám, buď že někdo jiný jej přenáší, neboť jedněm uloženo jest lásku hledati a jiným lásku trpěti, tak jako ty žils dlouho mezi osikami, ale Bůh ví, kde jsi byl dřív, protože osik vždycky nebylo, a teď jsi mezi smrčky, ale Bůh ví, kam ještě přijdeš, neboť ani smrčků nebude, ba nemáš ani tolik zaručeno, že ti zůstane ze všech vzpomínek a z celé tvé povahy ještě aspoň tvé jméno! Všechnen náš rod a každá bytost, kolikoli jich vidíš a kolikoli jich ještě potkáš, udržuje se na živu jedině povinností, brzy krutou, brzy sladkou: nezapomenout na bolest.

ŽAMPIONE, kolena Andělů ani dost málo nejsou otlačena
klekáním; aby však se neřeklo, že se nedotýkáš země, jsou
ke středu zlatistě přitemnělá. Bratře, pospěšme z lesa, aby-
chom je zahlédli, nebo dá-li Bůh, ještě zachytili a pocelovali!